

Choubane Housene

From: Spillier Séverine
Sent: Wednesday, 19 August 2026 18:51
To: Maréchal Dominique; Choubane Housene
Cc: Florent Frédéric; Vermeir Eric; Popa Elena
Subject: RE: Drinkwater en extreme hitte

Follow Up Flag: Follow up
Flag Status: Flagged

Bonsoir,

À la lecture des rapports et des éléments communiqués, je confirme que les analyses d'eau réalisées au cours de l'été démontrent que l'eau est, dans sa grande majorité, potable et conforme sur les sites concernés. Quelques non-conformités ponctuelles ont été relevées sur certains points de prélèvement, mais elles ne remettent pas en cause la qualité globale de l'eau distribuée.

Néanmoins, j'identifie plusieurs difficultés dans les plaintes :

- des incohérences dans la signalisation de certains points d'eau ;
- un manque de visibilité quant aux résultats des analyses ;
- des attentes du personnel concernant la mise à disposition de boissons lors des épisodes de forte chaleur.

Des mesures correctrices devraient dès lors être envisagées afin de renforcer la communication, de faciliter l'accès à l'eau potable et d'assurer une signalisation cohérente sur l'ensemble du site.

- Distribution d'eau lors des fortes chaleurs : celle-ci pourrait être organisée « de manière générale ». Le recours au Cat Bg 070 ETP est prévu à cet effet, mais, selon les directives, les conditions d'application n'étaient pas réunies. Une alternative, déjà proposée au Comdt (DCOM), consisterait à financer cette mesure via le Cat 382. Cette solution reste envisageable, mais elle impacterait les moyens disponibles pour les activités de cohésion.
- Amélioration de l'accès à l'eau potable : au niveau des achats locaux, nous avons déjà acquis des adaptateurs ("rallonges") pour robinets, testés avec succès au Bloc 12. Ceux-ci permettent notamment de remplir facilement les gourdes. Si nécessaire, nous pourrions en acquérir davantage et les installer dans les autres bâtiments.
- Signalisation : il conviendrait, dans les meilleurs délais, d'identifier les points où une signalisation « Eau non potable » est toujours présente alors qu'elle n'est plus justifiée par les analyses récentes, puis de procéder aux corrections nécessaires.

En résumé, le principal problème semble moins résider dans la qualité de l'eau que dans la **perception** qu'en a le personnel, perception influencée par la communication, la signalisation et l'absence d'une procédure clairement identifiée pour la distribution de boissons lors des épisodes de forte chaleur. Sur ce dernier point, les directeurs ont été sensibilisés à la problématique et plusieurs communications ont déjà été diffusées, notamment via notre Newsletter.

[@Choubane Housene](#) au vu des éléments repris ci-dessus, quelles mesures complémentaires recommanderiez-vous afin de répondre au mieux aux préoccupations exprimées et d'éviter que ce type de situation ne se reproduise ?

Bien à vous,

From: Choubane Housene <Housene.Choubane@mil.be>

Sent: Wednesday, 19 August 2026 11:32

To: Maréchal Dominique <Dominique.Marechal@mil.be>; Vermeir Eric <Eric.Vermeir@mil.be>; Serra Michael <Michael.Serra@mil.be>

Cc: Spaliers Katrien <Katrien.Spaliers@mil.be>; Corstjens Marc <Marc.Corstjens@mil.be>; Joosten Sven <Sven.Joosten@mil.be>; Detournay Nathalie <Nathalie.Detournay@mil.be>; De Vleeschouwer Bert <Bert.DeVleeschouwer@mil.be>; Van Looy Arno <Arno.VanLooy@mil.be>; Merckaert Els <Els.Merckaert@mil.be>; Archetti Titouan <Titouan.Archetti@mil.be>; Deppé Thierry <thierry.Deppe@mil.be>

Subject: Drinkwater en extreme hitte

- Ref: 1. Codex over het welzijn op het werk.
2. [DGHR-SPS-FREFOOD-001](#), Het recht op voeding ten laste van de staat.
3. [DGHWB-SPS-WRKPR-004](#), (In)comfort bij het werken onder extreme thermische omstandigheden.

Geachten,

We hebben een door personeel van ACOS IS geformuleerde klacht binnengekregen betreffende het niet ter beschikking stellen van frisse dranken bij extreem warme temperaturen en de drinkwaterkwaliteit. Daar de klacht anoniem is kunnen IG en ILE deze niet behandelen. Wel hebben ze ons gecontacteerd en de klacht aan ons overgemaakt.

1. Ik weet dat het waterbeleid niet optimaal is in dit kwartier, zoals het onderhoud van de waterpunten, periodieke (juiste) wateranalyses.
Ik zal deze klacht dus ook voorleggen aan het BOC.
2. Het ter beschikkingstellen van dranken is hernomen in de arbeidswetgeving en de richtlijn en is van toepassing.
Gelieve hieronder het antwoordt van ILE te willen vinden, zie ook mail in Bijl.

- 01. Het betreft anonieme klachten die ons ter informatie werden overgemaakt en waar dus niet direct actie vanwege ILE verwacht wordt. Bovendien verwachten wij in eerste instantie een interventie op een lager niveau vanuit de bestaande lokale structuren. Zie verder punt 4.*
- 02. Toch wil ik graag voor uw informatie even wijzen op enkele verplichtingen vanwege de welzijnswetgeving betreffende het ter beschikking stellen van dranken:*
- a. De welzijnswetgeving (Codex) behandelt 'de voorziening van dranken/drinkwater' het meest concreet op volgende 2 plaatsen:*
 - i. Arbeidsplaatsen*

Art. III.1-63.- In functie van de aard van het werk en de aard van de risico's, stelt de werkgever drinkwater of een andere drank ter beschikking van de werknemers. Individuele drinkbekertjes, eventueel voor eenmalig gebruik, worden ter beschikking gesteld. De distributiepunten zijn gemakkelijk bereikbaar.

Art. III.1-64.- In geval van risico op intoxicatie of besmetting of bij bijzonder bevuilend werk voorziet de werkgever, op voorstel van de preventieadviseur-arbeidsarts, voor de werknemers

die blootgesteld worden aan deze risico's, in de aanleg van drinkwaterfonteinen of van waterbedelingspunten met wegwerpbekertjes.

In dit geval is het verboden drinkbekertjes en dranken te nemen alvorens de handen te hebben

gewassen.

ii. Thermische omgevingsfactoren

Art. V.1-4.- § 1. Wanneer de heersende temperaturen wegens technologische of klimatologische redenen de actiewaarden bedoeld in artikel V.1-3 kunnen overschrijden, gaat

de werkgever, op grond van de in artikel V.1-1 bedoelde risicoanalyse, vooraf over tot de opstelling van een programma van technische en organisatorische maatregelen om de blootstelling aan, al naargelang het geval, koude of warmte en de daaruit voortvloeiende risico's te voorkomen of tot een minimum te beperken.

De in het eerste lid bedoelde technische en organisatorische maatregelen hebben inzonderheid

betrekking op:

1° t/m 6°: (...)

7° het zonder kosten voor de werknemers ter beschikking stellen van aangepaste verfrissende of warme dranken.

b. Verder wil ik ook vermelden dat DEF een specifieke procedure (uiteraard gebaseerd op de welzijnswetgeving) betreffende deze problematiek uitgebracht heeft: DGHWB-SPS-WRKPR-004_N_E000_R001.docx (In)comfort bij het werken onder extreme thermische omstandigheden. In de bijlage F gaat het specifiek over het ter beschikking stellen van drank en, indien nodig, de vereffening van de facturen ervan.

B. In functie van de verrichte arbeid worden er in de wetgeving actiewaarden vastgelegd bij dewelke maatregelen (zoals het gratis ter beschikking stellen van drank) getroffen moeten worden. Deze actiewaarden maken gebruik van de WBGT-index (die niet gelijk is aan de Temp in °C).

03. In eerste instantie zijn de best geplaatste diensten om de lokale situatie te evalueren (dit betekent onder meer maar niet uitsluitend: bepalen van zowel de fysieke werklast van de door de werknemers verrichte arbeid als de waarde van de WBGT-index) en bijgevolg de werkgever met kennis van zaken te adviseren de bevoegde preventieadviseur-arbeidsarts Dr Nathalie DETOURNAY en de lokale preventiedienst LDPBW 08. Ons advies aan IG zou dan ook zijn om beide klachten voor verder gevolg aan deze diensten over te maken (eventueel met onderhavige mail als toelichting). Indien er na tussenkomst van deze diensten nog steeds problemen zouden zijn, dan kan er een klacht bij ILE ingediend worden.

3. In Bijl vinden jullie de resultaten van de in dit jaar genomen waterstalen. Deze werden ook overgemaakt aan ACOS IS.
Deze analyses bepalen enkel de waterkwaliteit in de leidingen en niet deze voor onmiddellijke consumptie.
4. Wat de signalisatie betreft van niet drinkbaar water kan u de locaties aan ons overmaken en kan ik nagaan wat de laatste resultaten van de wateranalyses waren.
Bij het nemen van de waterstalen (dit jaar) heb ik soms vastgesteld dat er pictogrammen "Niet drinkbaar" aanwezig waren maar dat deze niet juist waren.
Ik moet dit nazien en heb hiervoor de juiste locaties nodig.
5. In principe n worden alle resultaten op onze SharePoint geplaatst en zijn deze voor iedereen toegankelijk. (SharePoint LDPBW 08, wateranalyses)
Wegens problemen met het platform joomla werden deze nog niet op doccom geplaatst.
6. Kunnen jullie mij volgende Info overmaken:

- a. Wat is het beleid bij ACOS IS en eventueel op Niv kwartier betreffende het ter beschikking stellen van dranken bij extreme temperaturen?
- b. Werden er dit jaar dranken ter beschikking gesteld, en zo ja, voor alle eenheden/diensten of voor bepaalde eenheden/diensten.
- c. Wat is het beleid bij ACOS IS en het kwartier betreffende het onderhoud van de waterpunten?
- d. Werd er op Niv van kwartier/eenheid/dienst een RA opgemaakt en een hitte/koudeplan opgesteld. (welke maatregelen worden er genomen als)

Ik zal op basis van bovenstaande gevraagde antwoorden een presentatie opstellen voor het volgende BOC.

Indien jullie wensen kan ik bij jullie langskomen om het huidige beleid en regelgeving uit te leggen.

Dank bij voorbaat voor het behandelen van deze mail.

Mvg,

Swa